

VI-50/2008



P.Z. br. 16

HRVATSKI SABOR

Klasa: 500-01/08-01/02

Urbroj: 65-08-02

Zagreb, 29. veljače 2008.

ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članka 137. i članka 153. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, s Konačnim prijedlogom zakona***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 29. veljače 2008. godine uz prijedlog da se sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Darka Milinovića, ministra zdravstva i socijalne skrbi i Antu Zvonimira Golema, državnog tajnika Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

PREDSJEDNIK

Luka Bebić



P.Z. br. 16

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 500-01/08-01/01
Urbroj: 5030108-08-4

Zagreb, 29. veljače 2008.

REPUBLIKA HRVATSKA
S 1 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

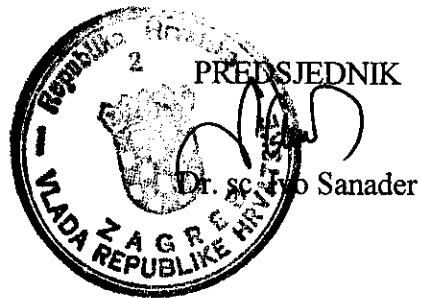
| | | |
|-------------------------|------------|-------|
| Primljeno: | 29-02-2008 | |
| Klasifikacijska oznaka: | Org. jed. | |
| 500-01/08-01/01 | 65 | |
| Uradni broj: | Pril. | Vrij. |
| 50-08-01 | 1 | 1 |

PREDsjEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske, članka 129. i članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Darka Milinovića, ministra zdravstva i socijalne skrbi i Antu Zvonimira Golema, državnog tajnika u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi.



VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O OBVEZNOM
ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, veljača 2008.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O OBVEZNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

- Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju Hrvatski sabor donio je na sjednici 13. srpnja 2006. godine. Isti je objavljen u „Narodnim novinama“, br. 85/2006 te je stupio na snagu 3. kolovoza 2006. godine.

Odredbe navedenog Zakona temeljene su na Nacionalnoj strategiji razvijanja zdravstva 2006. – 2011. koju je donio Hrvatski sabor, a kojom Strategijom su predviđene kratkoročne i dugoročne mjere razvoja zdravstvenog sustava kao i mjere održivog financiranja zdravstvenog sustava za navedeno vremensko razdoblje

Važećim Zakonom određeni su okviri za provedbu obveznog zdravstvenog osiguranja u Republici Hrvatskoj.

U okvirima kratkoročnih mjer uvedena je i administrativna pristojba kao jedna od mjeri stimuliranja razvoja dijagnostike i liječenja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti s mogućnošću smanjivanja upućivanja bolesnika na razinu sekundarne zdravstvene zaštite za potrebe koje su u kompetenciji primarne zdravstvene zaštite te koje građani mogu ostvariti na razini primarne zdravstvene zaštite.

Navedena mera dala je svoje učinke u stručnom dijelu, ali i uz finansijsku komponentu koja je uvedena u članak 57. važećeg Zakona kojom su i utvrđeni izvori financiranja obveznoga zdravstvenog osiguranja.

Kao izvor financiranja obveznog zdravstvenog osiguranja važećim Zakonom utvrđeni su i prihodi od administrativnih pristojbi kao fiksne naknade koja se plaća na mjestima primanja usluga zdravstvene zaštite.

Jedna od temeljnih postavki Programa Vlade Republike Hrvatske za mandat 2008.-2011. godine na području zdravstva jest unapređenje sustava koji bi svojom kvalitetom i dostupnošću zadovoljio potrebe građana Republike Hrvatske.

Pripremom drugih mjer potrebnih za daljnju stabilizaciju (informatizacija, sustav kontrole kvalitete zdravstvene zaštite, medicinska dokumentacija) prema navedenom programu, administrativna pristojba mera je koja postaje suvišnom, a koja je pri tome i posebno opterećenje za građane Republike Hrvatske te su stečeni uvjeti za ukidanjem navedene mjer.

Stoga se izmjenama važećega Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju između ostalih mjer u okviru primarne zdravstvene zaštite predlaže i ukidanje administrativne pristojbe.

- Zakonom o dopuni Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“ br. 111/2007) delimitiran je iznos naknada plaće za vrijeme korištenja obveznoga rodiljnog dopusta. Sukladno navedenoj dopuni važećega Zakona ovim Zakonom predlaže se i usklađenje odredbe članka 35. važećega Zakona kojim je sada propisano da naknada plaće za obvezni rodiljni dopust ne može biti viša od najvećeg iznosa naknade plaće koja se isplaćuje na teret sredstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (u dalnjem tekstu: Zavod) iz članka 46. stavka 3. Zakona.

- Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine" broj 79/07.) uvedena je nova kategorija zdravstveno osiguranih osoba, a to su osobe kojima je rješenjem nadležnog centra za socijalnu skrb priznat status roditelja njegovatelja.

Sukladno navedenoj dopuni Zakona o socijalnoj skrbi bilo je nužno usklađivanje odredbe članka 5. stavka 1. važećega Zakona kojim se utvrđuju osiguranici obveznoga zdravstvenoga osiguranja.

- Sukladno članku 10. važećega Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju osobe s prebivalištem, odnosno odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj, koje pravo na obvezno zdravstveno osiguranje ne mogu ostvariti prema jednoj od osnova osiguranja utvrđenih člancima 5. do 9. i člancima 11. i 12. Zakona obvezne su se osigurati na obvezno zdravstveno osiguranje kao osigurane osobe. Ove osobe prava i obveze iz obveznog zdravstvenog osiguranja stječu pod uvjetom da su prethodno jednokratno upatile doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje od dana prestanka ranijeg statusa osigurane osobe. Ako za te osobe nije moguće utvrditi datum prestanka ranijeg statusa osigurane osobe, prava i obveze iz obveznog zdravstvenog osiguranja stječu pod uvjetom da su prethodno jednokratno upatile doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje na najnižu osnovicu za obračun doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za razdoblje od 12 mjeseci.

Predloženom izmjenom članka 10. važećega Zakona vrši se izjednačenje u pravima i obvezama osiguranih osoba kojima se ne može utvrditi datum ranijega statusa u obveznom zdravstvenom osiguranju kod Zavoda i koji moguće prvi puta ulaze u sustav obveznog zdravstvenog osiguranja sa onima kojima se može utvrditi kada su imali posljednje osiguranje u Zavodu, a što može biti i prije više godina te bi ih se u tom slučaju za sve to razdoblje zaduživalo za doprinos.

- Prema odredbi članka 54. stavka 2. važećega Zakona Zavod snosi troškove prijevoza umrle osigurane osobe koja je upućena izvan mjesta prebivališta radi eksplantacije organa u svrhu transplantacije, a koja je umrla tijekom ili nakon eksplantacije organa.

Kako bi se ostvarila naknada troškova prijevoza za darivatelje organa čija smrt nije uzrokovana postupkom eksplantacije organa, u slučaju kada je eksplantacija u svrhu transplantacije izvršena izvan mjesta prebivališta osigurane osobe, predloženom izmjenom stavka 2. članka 54. Zakona uređuje se Zavod snosi troškove prijevoza umrle osigurane osobe do mjesta njezina prebivališta, ako je toj osobi izvršena eksplantacija organa u svrhu transplantacije izvan mjesta njezina prebivališta, kao najmanji mogući iskaz zahvalnosti na nesebičnom, humanom i solidarnom postupku te pomoći obiteljima u najtežim trenucima.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU PREDLOŽENOG ZAKONA

Za provedbu predloženog Zakona neće biti potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu.

Smanjivanje prihoda obveznog zdravstvenog osiguranja zbog ukidanja administrativnih pristojbi neće se odraziti na razinu i opseg prava osiguranih osoba u okviru obveznog zdravstvenog osiguranja s obzirom da će se za isto osigurati sredstva iz državnog proračuna.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O OBVEZNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU PO HITNOM POSTUPKU

Zbog potrebe provedbe predloženih rješenja koje jamče učinkovitije funkcioniranje zdravstvenog sustava i bolju dostupnost zdravstvene zaštite građanima Republike Hrvatske ocjenjuje se da postoje osobito opravdani državni razlozi za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku u smislu odredbe članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“ br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 - pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003 i 58/2004).

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O OBVEZNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU

Članak 1.

U Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju (»Narodne novine«, br. 85/2006, 105/2006, 118/2006, 77/2007 i 111/2007) u članku 5. stavku 1. točki 10. podtočka d) briše se.

Iza točke 10. dodaje se nova točka 10. a. koja glasi:

"10.a. osobe s prebivalištem, odnosno odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj ako su se prijavile Zavodu u roku od 90 dana od dana isteka školske godine u kojoj su završile redovito školovanje,"

Iza točke 21. briše se točka, upisuje zarez i dodaje se točka 22. koja glasi:

"22. osobe kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja prema posebnom propisu." .

Članak 2.

U članku 10. stavak 2. mijenja se i glasi:

" Osobe iz stavka 1. ovoga članka prava i obveze iz obveznog zdravstvenog osiguranja stječu pod uvjetom da su prethodno jednokratno upatile doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje na najnižu osnovicu za obračun doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje od dana prestanka ranijeg statusa osigurane osobe, a najdulje za razdoblje od 12 mjeseci."

Stavak 3. briše se.

Članak 3.

Članak 28. briše se.

Članak 4.

U članku 30. stavku 1. riječi: "točke 8. i točke 16." zamjenjuju se riječima: "točke 8., točke 16. i točke 22.".

Članak 5.

U članku 35. stavku 1. iza riječi: "proračuna" upisuje se točka, a tekst:" niti viša od najvišeg iznosa naknade plaće koja se isplaćuje na teret sredstava Zavoda iz članka 46. stavka 3. ovoga Zakona." briše se.

Članak 6.

U članku 54. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Zavod snosi troškove prijevoza umrle osigurane osobe do mjesta njezina prebivališta, ako je toj osobi izvršena eksplantacija organa u svrhu transplantacije izvan mjesta njezina prebivališta. „

Članak 7.

U članku 57. točka 7) briše se.

Članak 8.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Predloženom dopunom članka 10. važećega Zakona produžuje se rok za prijavu Zavodu učenika i studenata koji su završili redovno školovanje na 90 dana.

Također dodanom točkom 22. stavka 1. članka 5. važećega Zakona vrši se uskladivanje sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine" broj 79/07.) Naime, navedenim Zakonom uvedena je nova kategorija zdravstveno osiguranih osoba, a to su osobe kojima je rješenjem nadležnog centra za socijalnu skrb priznat status roditelja njegovatelja.

Uz članak 2.

Predložena izmjena u članku 10. važećega Zakona predstavlja izjednačenje u pravima i obvezama osiguranih osoba kojima se ne može utvrditi datum ranijega statusa u obveznom zdravstvenom osiguranju kod Zavoda i koji moguće prvi puta ulaze u sustav obveznog zdravstvenog osiguranja sa onima kojima se može utvrditi kada su imali posljednje osiguranje u Zavodu, a što može biti i prije više godina te bi ih se u tom slučaju za sve to razdoblje zaduživalo za doprinos.

Prema važećoj odredbi članka 10. Zakona osobe kojima se ne može utvrditi raniji status u osiguranju obvezne su platiti doprinos samo za razdoblje od 12 mjeseci.

Na ovaj način osigurava se jednakost u postupanju, s obzirom da su sada u povoljnijem položaju osobe koje nikad nisu bile osigurate u obveznom zdravstvenom osiguranju.

Uz članak 3.

Brišu se odredbe članka 28. Zakona kojima je uređena administrativna pristojba.

Uz članak 4.

Člankom 30. važećega Zakona uređeno je pravo na naknadu plaće za vrijeme bołovanja te su pobrojani osiguranici kojima to pravo pripada.

Člankom 4. predloženoga Zakona usklađuje se odredba članka 30. važećega Zakona sa člankom 1. ovoga Zakona kojim je uvedena nova kategorija osiguranika roditelja njegovatelja sa pravom na naknadu plaće za vrijeme bołovanja.

Uz članak 5.

Izmjena u članku 35. stavku 1. Zakona predstavlja usklađenje s odredbom članka 46. stavka 3. Zakona, odnosno članka 1. Zakona o dopuni Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju ("Narodne novine" 111/07.) koji se odnosi na delimitiranje naknade za obvezni rodiljni dopust.

Uz članak 6.

Uređuje se da Zavod snosi troškove prijevoza umrle osigurane osobe do mjesta njezina prebivališta, ako je toj osobi izvršena eksplantacija organa u svrhu transplantacije izvan mjesta njezina prebivališta.

Uz članak 7.

Usklađenje s odredbom članka 3. ovoga Konačnog prijedloga, a odnosi se na izvore prihoda od administrativne pristojbe.

Uz članak 8.

Uređuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 5.

Status osiguranika prema ovom Zakonu stječu:

1. osobe u radnom odnosu kod domaćeg ili stranog poslodavca sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
2. osobe koje su izabrane ili imenovane na stalne dužnosti u određenim tijelima državne vlasti, odnosno jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako za taj rad primaju plaću i ako nisu zdravstveno osigurane po drugoj osnovi,
3. osobe s prebivalištem ili odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj zaposlene u inozemstvu kod stranog poslodavca koje nemaju zdravstveno osiguranje stranog nositelja zdravstvenog osiguranja, odnosno koje nisu obvezno osigurane prema inozemnim propisima na način kako je to određeno međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju,
4. članovi uprave trgovačkih društava ako nisu zdravstveno osigurani po drugoj osnovi,
5. osobe koje se nakon završenog obrazovanja stručno ospozobljavaju bez zasnivanja radnog odnosa sukladno Zakonu o radu,
6. osobe koje na području Republike Hrvatske obavljaju gospodarsku djelatnost obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti, osobe koje samostalno u obliku slobodnog zanimanja obavljaju profesionalnu djelatnost te osobe koje u Republici Hrvatskoj obavljaju djelatnost poljoprivrede i šumarstva kao jedino ili glavno zanimanje, ako su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, a nisu osigurane po osnovi rada,
7. poljoprivrednici koji u Republici Hrvatskoj obavljaju poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje ako su vlasnici, posjednici ili zakupci te ako nisu obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit i nisu zdravstveno osigurani po osnovi rada,
8. svećenici i drugi vjerski službenici vjerske zajednice, koja je upisana u evidenciju vjerskih zajednica koju vodi nadležno državno tijelo, ako nisu osigurani po osnovi rada,
9. korisnici mirovine i korisnici prava na profesionalnu rehabilitaciju po propisima o mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske i korisnici mirovine i invalidnine koji to pravo ostvaruju isključivo od stranog nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno, ako imaju prebivalište ili odobren stalni boravak u Republici Hrvatskoj,
10. osobe s prebivalištem, odnosno odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj, koje nisu zdravstveno osigurane po drugoj osnovi, ako su se prijavile Zavodu u roku od 30 dana:
 - a) od prestanka radnog odnosa, odnosno obavljanja djelatnosti ili od prestanka primanja naknade plaće na koju imaju pravo prema ovom Zakonu ili prema propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,
 - b) od odsluženja vojnog roka ili nakon prestanka nesposobnosti zbog bolesti zbog koje su otpuštene s te vojne službe,
 - c) od otpuštanja iz ustanove za izvršenje kaznenih i prekršajnih sankcija, iz zdravstvene ili druge specijalizirane ustanove, ako je bila primjenjena sigurnosna mjera obveznoga psihijatrijskog liječenja ili obveznoga liječenja od ovisnosti u zdravstvenoj ustanovi,
 - d) od isteka školske godine u kojoj su završile redovito školovanje,

- e) od dana navršenih 18 godina života ako nisu zdravstveno osigurane po drugoj osnovi,
 - f) od dana prestanka primanja novčane naknade na koju imaju pravo prema ovome Zakonu ili prema propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,
11. učenici srednjih škola i redoviti studenti visokih učilišta koji su državljeni Republike Hrvatske i imaju prebivalište, odnosno boravište u Republici Hrvatskoj, te stranci s odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj, a nisu zdravstveno osigurani kao članovi obitelji osiguranika, s time da to pravo mogu koristiti najduže do isteka školske godine u kojoj su završili redovito školovanje,
12. osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koje su prema propisima o školovanju izgubile status učenika, odnosno redovitog studenta ako su se prijavile Zavodu u roku od 30 dana od dana gubitka statusa učenika ili redovitog studenta i ako pravo na zdravstveno osiguranje ne mogu ostvariti po drugoj osnovi, s tim da to pravo mogu koristiti najduže dvije godine od dana prijave Zavodu,
13. supružnik umrlog osiguranika koji nakon smrti supružnika nije stekao pravo na obiteljsku mirovinu, ako je prijavljen u evidenciji nezaposlenih osoba kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i ako se Zavodu prijavio u roku od 30 dana od smrti supružnika, a pravo na obvezno zdravstveno osiguranje ne može ostvariti po drugoj osnovi,
14. osobe s prebivalištem te stranci s odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj kojima je priznato svojstvo ratnog vojnog ili civilnog invalida rata i mirnodopskog vojnog invalida, odnosno status korisnika obiteljske invalidnine sukladno Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, ako pravo na obvezno zdravstveno osiguranje ne mogu ostvariti po drugoj osnovi,
15. hrvatski branitelji iz Domovinskog rata, ako pravo na obvezno zdravstveno osiguranje ne mogu ostvariti po drugoj osnovi,
16. osobe koje pružaju njegu i pomoć hrvatskom ratnom vojnom invalidu Domovinskog rata prema propisima o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, ako nisu zdravstveno osigurane po drugoj osnovi,
17. osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koje su bile korisnici zdravstvene zaštite po Zakonu o osnovnim pravima vojnih invalida i obitelji palih boraca (»Narodne novine«, br. 53/91.), Zakonu o invalidskom dodatku i drugim pravima vojnih invalida (»Narodne novine«, br. 75/85., 55/86. i 57/89.), Zakonu o zaštiti boraca narodnooslobodilačkog rata (»Narodne novine«, br. 57/85., 55/86. i 57/89.), Zakonu o zaštiti žrtava fašističkog terora i građanskih žrtava rata (»Narodne novine«, br. 57/85., 55/86., 27/88. i 57/89.), Zakonu o posebnoj novčanoj naknadi borcima narodnooslobodilačkog rata i predratnim revolucionarima (»Narodne novine«, br. 52/78., 48/80., 20/86. i 27/88.) i po Uredbi o zaštiti žrtava rata za obranu Republike Hrvatske i njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 52/91.) ako pravo na obvezno zdravstveno osiguranje ne mogu ostvariti po drugoj osnovi,
18. osobe na odsluženju vojnog roka (ročnici), obveznici civilne službe (civilni obveznici) te pričuvnici za vrijeme obavljanja službe u oružanim snagama Republike Hrvatske, ako nisu osigurane po drugoj osnovi,
19. osobe koje su prekinule rad zbog toga što ih je pravna ili fizička osoba uputila na obrazovanje ili stručno usavršavanje, dok traje obrazovanje, odnosno stručno usavršavanje,
20. osobe koje je pravna ili fizička osoba prije stupanja u radni odnos uputila kao svoje stipendiste na praktičan rad u drugu pravnu osobu ili kod fizičke osobe radi stručnog osposobljavanja ili usavršavanja, dok traje praktični rad,

21. osobe upućene u inozemstvo u sklopu međunarodne tehničko-prosvjetne i kulturne suradnje, dok se nalaze u inozemstvu po toj osnovi.

Pod radnim odnosom sukladno stavku 1. točki 1. ovoga članka podrazumijeva se odnos poslodavca i radnika prema propisima o radu i drugim propisima koji uređuju pitanja zapošljavanja..

Djelatnosti osoba iz stavka 1. točke 6. ovoga članka su: registrirana djelatnost obrta, poljoprivrede i šumarstva, slobodnog zanimanja (profesionalna djelatnost) i ostale samostalne djelatnosti za čije je obavljanje odobrenje izdalo mjerodavno tijelo za samostalno obavljanje djelatnosti fizičke osobe, upisane u odgovarajući registar toga tijela te djelatnost s obilježjem samostalnosti, trajnosti i namjere stvaranja stalnog izvora prihoda poreznog obveznika upisanog u registar obveznika poreza na dohodak, sukladno propisima o porezu na dohodak kada se radi o samostalnoj djelatnosti za čije obavljanje nije propisano izdavanje odobrenja ili obveza registracije te djelatnosti.

Osobe koje su status osiguranika stekle prema stavku 1. točki 10., 13. i 15. ovoga članka zadržavaju taj status do stjecanja statusa osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju prema nekoj drugoj osnovi utvrđenoj ovim Zakonom, odnosno dok se vode u evidenciji nezaposlenih osoba kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Uvjete i način stjecanja statusa osiguranika sukladno stavku 1. ovoga članka Zavod će pobliže propisati općim aktom.

Članak 10.

Osobe s prebivalištem, odnosno odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj, koje pravo na obvezno zdravstveno osiguranje ne mogu ostvariti prema jednoj od osnova osiguranja utvrđenih člancima 5. do 9. i člancima 11. i 12. ovoga Zakona obvezne su se osigurati na obvezno zdravstveno osiguranje kao osigurane osobe.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka prava i obveze iz obveznog zdravstvenog osiguranja stječu pod uvjetom da su prethodno jednokratno upatile doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje od dana prestanka ranijeg statusa osigurane osobe.

Ako za osobe iz stavka 1. ovoga članka nije moguće utvrditi datum prestanka ranijeg statusa osigurane osobe, prava i obveze iz obveznog zdravstvenog osiguranja stječu pod uvjetom da su prethodno jednokratno upatile doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje na najnižu osnovicu za obračun doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za razdoblje od 12 mjeseci.

Članak 28.

Osigurane osobe, bez obzira jesu li oslobođene plaćanja doplate, odnosno jesu li sukladno posebnome zakonu dopunski zdravstveno osigurane za plaćanje te doplate, obvezne su prilikom korištenja zdravstvene zaštite platiti administrativnu pristojbu utvrđenu odlukom koju na prijedlog ministra nadležnog za zdravstvo donosi Vlada Republike Hrvatske, s time da visina administrativne pristojbe ne može biti utvrđena u iznosu manjem od 0,15% od proračunske osnovice, odnosno u iznosu manjem od 5,00 kuna.

Ukupan iznos plaćenih administrativnih pristojbi po osiguranoj osobi ne smije mjesечно prelaziti iznos od 0,91% od proračunske osnovice, odnosno iznos od 30,00 kuna.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, administrativnu pristojbu ne plaćaju djeca do 18 godina života i invalidi s oštećenjem organizma od najmanje 80% prema posebnim propisima. Administrativna pristojba ne plaća se za preventivne pregledе utvrđene planom i programom mjera zdravstvene zaštite iz članka 14. stavka 3. ovoga Zakona. Oblik i sadržaj potvrde o ispunjavanju uvjeta iz stavka 3. ovoga članka propisat će općim aktom Zavod.

Administrativna pristojba prihod je Zavoda.

Članak 30.

Pravo na naknadu plaće zbog privremene nesposobnosti, odnosno spriječenosti za rad radi korištenja zdravstvene zaštite, odnosno drugih okolnosti iz članka 31. ovoga Zakona (u dalnjem tekstu: bolovanje) pripada osiguranicima iz članka 5. stavka 1. točke 1. – 4., točke 6., točke 8. i točke 16. ovoga Zakona.

Pod bolovanjem za vrijeme kojeg osiguraniku pripada pravo na naknadu plaće u smislu ovoga Zakona smatra se odsutnost s rada zbog bolesti ili ozljede, odnosno drugih okolnosti utvrđenih člankom 31. ovoga Zakona radi kojih je osiguranik spriječen izvršavati svoju obvezu rada u skladu s ugovorom o radu, drugim ugovorom ili aktom.

Članak 35.

Naknada plaće za obvezni rodiljni dopust utvrđuje se sukladno članku 45., članku 46. stavku 2. točki 3. i članku 47. ovoga Zakona s time da tako određena naknada ne može biti za puno radno vrijeme niža od najnižeg iznosa naknade plaće za vrijeme korištenja rodiljnog dopusta od 6 mjeseci do jedne godine života djeteta propisanog Zakonom o izvršavanju državnog proračuna niti viša od najvišeg iznosa naknade plaće koja se isplaćuje na teret sredstava Zavoda iz članka 46. stavka 3. ovoga Zakona.

Naknadu plaće za vrijeme korištenja prava na rodiljni dopust do jedne godine života djeteta, rodiljnoga dopusta do navršene treće godine djetetova života za blizance, treće i svako sljedeće dijete, rodiljnog dopusta iz članka 31. točke 12. ovoga Zakona, posvojiteljskog dopusta, prava na rad u skraćenom radnom vremenu iz članka 31. točke 8. ovoga Zakona, dopusta iz članka 31. točke 9. ovoga Zakona, stanke za dojenje djeteta iz članka 31. točke 10. ovoga Zakona Zavod isplaćuje u visini utvrđenoj Zakonom o izvršavanju državnog proračuna.

Članak 54.

Zavod snosi troškove prijevoza umrle osigurane osobe koja je upućena na liječenje izvan mesta prebivališta, odnosno boravka u skladu sa člankom 53. ovoga Zakona.

Zavod snosi troškove prijevoza umrle osigurane osobe koja je upućena izvan mesta prebivališta radi eksplantacije organa u svrhu transplantacije, a koja je umrla tijekom ili nakon eksplantacije organa.

Članak 57.

Prihodi obveznoga zdravstvenog osiguranja su:

- 1) doprinosi osiguranika,
- 2) doprinosi poslodavaca,
- 3) doprinosi drugih obveznika plaćanja doprinosa utvrđenih ovim i drugim zakonom,
- 4) posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu,
- 5) prihodi iz državnog proračuna,
- 6) prihodi od doplata,
- 7) prihodi od administrativnih pristojbi,
- 8) prihodi od dividendi, kamata i drugi prihodi.